

Dosarul nr. 2rh-82/23
2-12058562-01-2rh-14122023

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (jud. V. Gâscă)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. S. Arnăuț, E. Clim, N. Vascan)
Instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud. I. Oprea, V. Clevadi, L. Catan, Iu. Bejenaru, O. Sternioală)

Î N C H E I E R E

28 martie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Mariana Ursachi
Diana Stănilă
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Verdeș
împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea
prejudiciului material și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane,
împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost
respins recursul declarat de Ion Verdeș, menținută decizia din 14 iunie 2012 a Curții
de Apel Chișinău și încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 16 mai 2008, Ion Verdeș a depus cerere de chemare în judecată împotriva
Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului
material și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane.

În motivarea acțiunii a invocat că a fost deținut în instituții penitenciare timp
de 8 ani, dintre care din 17 mai 2007 până la 20 decembrie 2008 în Penitenciarul nr.
13 din mun. Chișinău, fiind etapat din Colonia nr. 4 din Colonița în legătură cu
examinarea în instanțele de judecată a acțiunilor sale civile, unde condițiile de
detenție i-au fost înrăutățite, alimentația fiind proastă, la un nivel de 30 - 40 % din
normele minime alimentare stabilite prin Hotărârea Guvernului nr. 609 din 29 mai
2006, fiind nevoit să se alimenteze suplimentar din mijloace financiare proprii,
obținute în timpul detenției și de la rudele sale.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul pârâtului a
restului 60 % din alimentația sa pentru anii cât a fost deținut în sumă totală de 480
000 de lei și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane și degradante.

Prin hotărârea din 02 octombrie 2008 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea lui Ion Verdeș împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material, ca nefondată.

Prin hotărârea suplimentară din 08 aprilie 2009 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost respinsă pretenția lui Ion Verdeș privind recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane și degradante, ca neîntemeiată.

Prin decizia din 23 iunie 2009 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ion Verdeș, casată hotărârea din 02 octombrie 2008 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și hotărârea suplimentară din 08 aprilie 2009 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și restituită pricina spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărârea din 28 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost admisă acțiunea. A fost recunoscută ca inumană și degradantă detenția lui Ion Verdeș, de la 17 mai 2007 până la 20 decembrie 2008, în penitenciarul nr. 13 din Chișinău. A fost încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova prejudiciul material în mărime de 480 000 de lei.

Prin decizia din 30 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, casată integral hotărârea din 28 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin decizia din 05 octombrie 2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia din 30 martie 2011 a Curții de Apel Chișinău și restituită pricina la rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova, casată integral hotărârea din 28 octombrie 2010 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și a emisă o hotărâre nouă, prin care a fost respinsă acțiunea ca neîntemeiată.

Prin încheierea din 26 decembrie 2012 a Curții Supreme de Justiție, a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs pricina civilă în cauză și remisă la Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, iar ulterior la Curtea de Apel Chișinău pentru corectarea erorilor de ordin material admise la adoptarea hotărârilor.

Prin încheierea din 28 ianuarie 2013 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 30 mai 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost rectificată data adoptării hotărârii din 18 octombrie 2010 în 28 octombrie 2010.

Prin încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău, a fost corectată decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău, prin substituirea datei hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 18 octombrie 2010 în data corectă a adoptării hotărârii de 28 octombrie 2010.

Prin decizia din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, a fost respins recursul declarat de Ion Verdeș, menținută decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 09 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție.

Prin încheierea din 13 septembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție.

La data de 15 decembrie 2023, prin intermediul poștei electronice, Ion Verdeș a depus cerere de revizuire împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a solicitat admiterea plângerii privind despăgubirile în mărime de 580 000 de lei în urma detenției în condiții inumane și degradante, repararea prejudiciului cauzat în mărime de 580 000 de lei.

În susținerea cererii de revizuire, în temeiul art. 445 alin. (1) lit. a) și g) din Codul de procedură civilă, a invocat că materialul examinat pe 07 aprilie 2014 a fost apreciat vădit eronat de Curtea Supreme de Justiție și urmează a fi revizuit, având în vedere ilegalitatea deciziei adoptate.

Studiind cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de revizuire urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Revizuirea s-a examinat fără înștiințarea participanților la proces, însă data și ora ședinței a fost plasată pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție a decis inoportună invitarea acestora, întrucât argumentele expuse în cererea de revizuire au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței controlul actelor judecătorești contestate.

Potrivit art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În corespundere cu art. 449 lit. a), g) din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 49 și anexându-se probele ce le confirmă.

Verificând temeinicia motivelor de revizuire invocate în cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș raportate la prevederile art. 449 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că temeiurile invocate în cererea de revizuire împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție nu sunt concludente și rezidă din interpretarea greșită a acestor prevederi legale.

Mai mult, revizuentul Ion Verdeș anterior a mai depus cereri de revizuire în care a indicat aceleași circumstanțe, care au fost respinsă prin încheierea din 09 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție și, respectiv, prin încheierea din 13 septembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție.

Conform prevederilor art. 451 alin. (4) din Codul de procedură civilă, nu se

admite depunerea repetată a cererii de revizuire în aceleași temeuri.

Prin urmare, aspectele invocate de către Ion Verdeș în prezenta cererea de revizuire au fost examinate anterior prin încheierea din 09 iunie 2021 a Curții Supreme de Justiție și încheierea din 13 septembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție, or, simpla indicare în cerere a lit. g) din art. 449 din Codul de procedură civilă nu constituie, în esență, teme noi de revizuire.

Mai mult, deși revizuentul indică prevederile art. 449 lit. g) din Codul de procedură civilă, nu a prezentat probe care ar confirma că Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș reflectă caracterul unor critici, prin care se urmărește retractarea unui act de dispoziție judecătorească, revizuentul exprimându-și nemulțumirea față de soluția conținută în decizia din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, prin care a fost respins recursul declarat de Ion Verdeș, menținută decizia din 14 iunie 2012 a Curții de Apel Chișinău și încheierea din 10 aprilie 2013 a Curții de Apel Chișinău.

Or, revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare a hotărârii contestate, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice, care înseamnă că soluția definitivă a oricărui litigiu nu trebuie rediscutată fără motive legale.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, iar competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cauza *Brumărescu v. România*).

Principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare.

O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (cauza *Roșca v. Republica Moldova*).

Prin urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că admiterea cererii de revizuire depuse de Ion Verdeș împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, în condițiile în care a fost formulată, ar încălca principiul securității raporturilor juridice și ar duce inevitabil la încălcarea art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor și Libertăților Fundamentale

ale Omului.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană cu mai multe ocazii a menționat că dreptul la o instanță, garantat de articolul 6 § 1 din Convenție, presupune respectarea principiului preeminenței dreptului.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere ca, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (*Brumărescu v. România*, [GC], nr.28342/95, § 61, ECHR 1999-VII). Acest principiu cere ca nicio parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Ținând cont de considerentele menționate și având în vedere că argumentele invocate de Ion Verdeș în cererea de revizuire depusă împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 449 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Ion Verdeș împotriva deciziei din 07 mai 2014 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Ion Verdeș împotriva Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului material și recunoașterea executării pedepsei în condiții inumane.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Mariana Ursachi

Diana Stănilă

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni